

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก

พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ รถทุกชนิดที่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกต้องมีโคมไฟตามประเภทและลักษณะที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ข้อ ๒ รถยนต์ต้องมีโคมไฟหน้ารถและโคมไฟท้ายรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหน้ารถมี ๓ ประเภท คือ

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล ให้ติดตั้งหน้ารถข้างละหนึ่งดวง สูงจากพื้นทางราบถึงจุดศูนย์กลางดวงโคมไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร โคมไฟทั้งสองข้างต้องอยู่ในระดับเดียวกัน ใช้ไฟ

แสงขาวมีกำลังไฟเท่ากันไม่เกินดวงละ ๕๐ วัตต์ มีแสงสว่างให้เห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ศูนย์รวมแสงต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบ และไม่เฉไปทางขวา ในกรณีที่เป็นรถยนต์สามล้อให้ใช้โคมไฟประเภทนี้เพียงดวงเดียวโดยติดตั้งไว้ที่กลางหน้ารถ

(ข) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ ให้ติดตั้งห่างข้างละหนึ่งดวง สูงจากพื้นทางราบถึงจุดศูนย์กลางดวงโคมไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร โคมไฟทั้งสองข้างต้องอยู่ในระดับเดียวกัน ใช้ไฟแสงขาวมีกำลังไฟเท่ากันไม่เกินดวงละ ๕๐ วัตต์ มีแสงสว่างให้เห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร ศูนย์รวมแสงต้องอยู่ต่ำกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบไม่น้อยกว่า ๒ องศา หรือ ๐.๒๐ เมตร ในระยะ ๑.๕๐ เมตร และไม่เฉไปทางขวา ในกรณีที่เป็นรถยนต์สามล้อให้ใช้โคมไฟประเภทนี้เพียงดวงเดียว โดยติดตั้งไว้ที่กลางหน้ารถ

(ค) โคมไฟเล็ก ให้ติดตั้งห่างอย่างน้อยข้างละหนึ่งดวง โดยให้อยู่ด้านริมสุดแต่จะล้ำเข้ามาได้ไม่เกิน ๐.๔๐ เมตร โคมไฟทั้งสองข้างต้องอยู่ในระดับเดียวกัน ใช้ไฟแสงขาวหรือแสงเหลือง มีกำลังไฟเท่ากันไม่เกินดวงละ ๑๐ วัตต์ และต้องมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

โคมไฟแสงพุ่งไกล โคมไฟแสงพุ่งต่ำ และโคมไฟเล็ก จะรวมอยู่ในดวงเดียวกันก็ได้

(๒) โคมไฟท้ายรถ มี ๓ ประเภท คือ

(ก) โคมไฟท้าย ให้ติดตั้งรถอย่างน้อยข้างละหนึ่งดวง โคมไฟทั้งสองข้างต้องอยู่ในระดับเดียวกัน ใช้ไฟแสงแดงมีกำลังไฟเท่ากัน และมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

(ข) โคมไฟหยุด ให้ติดตั้งรถอย่างน้อยข้างละหนึ่งดวง โคมไฟทั้งสองข้างต้องอยู่ในระดับเดียวกัน ใช้ไฟแสงแดงมีกำลังไฟเท่ากัน และมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

(ค) โคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ให้ติดตั้งรถ ใช้ไฟแสงขาวส่องที่ป้ายทะเบียนรถ มีแสงสว่างสามารถมองเห็นเครื่องหมายหรือตัวอักษรและตัวเลขได้ชัดเจนจากระยะไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร แต่ต้องมีทั้งมิให้แสงพุ่งออกไปทางท้ายรถ

โคมไฟท้าย โคมไฟหยุด และโคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถต้องส่องแสงสว่างพร้อมกับโคมไฟหน้ารถ แต่โคมไฟหยุดต้องส่องแสงสว่างเมื่อใช้ห้ามล้อเท้า

ข้อ ๓ รถจักรยานยนต์ต้องมีโคมไฟหน้ารถและโคมไฟท้ายรถ ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟหน้ารถ มี ๒ ประเภท คือ

(ก) โคมไฟแสงพุ่งไกล ให้ติดตั้งหน้ารถหนึ่งดวง สูงจากพื้นทางราบถึงจุดศูนย์กลางดวงโคมไม่น้อยกว่า ๐.๖๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๓๕ เมตร ใช้ไฟแสงขาวมีกำลังไฟไม่เกิน ๕๐ วัตต์ มีแสงสว่างให้เห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร และศูนย์รวมแสงต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบ และไม่เอนไปทางขวา

(๗) โคมไฟแสงพุ่งต่ำ ให้ติดตั้งหนึ่งดวงในระดับเดียวกันกับโคมไฟแสงพุ่งไกล ใช้ไฟแสงขาวมีกำลังไฟเท่ากับโคมไฟแสงพุ่งไกล มีแสงสว่างเห็นพ้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร ศูนย์รวมแสงต้องอยู่ต่ำกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบไม่น้อยกว่า ๒ องศา หรือ ๐.๒๐ เมตร ในระยะ ๑.๕๐ เมตร และไม่เฉไปทางขวา

โคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำจะรวมอยู่ในดวงเดียวกันก็ได้

(๒) โคมไฟท้ายรถ มี ๓ ประเภท คือ

(ก) โคมไฟท้าย ให้ติดตั้งอย่างน้อยหนึ่งดวง ใช้ไฟแสงแดงและมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

(ข) โคมไฟหยุด ให้ติดตั้งอย่างน้อยหนึ่งดวง ใช้ไฟแสงแดงและมีแสงสว่างสามารถมองเห็นได้จากระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

(ค) โคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ให้ติดตั้ง ใช้ไฟแสงขาวส่องที่ป้ายทะเบียนรถมีแสงสว่างสามารถมองเห็นเครื่องหมายหรือตัวอักษรและตัวเลขได้ชัดเจนจากระยะไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร แต่ต้องมีทั้งมิให้แสงพุ่งออกไปทางท้ายรถ

โคมไฟท้าย โคมไฟหยุด และโคมไฟส่องป้ายทะเบียนรถ ต้องส่องแสงสว่างพร้อมกับโคมไฟหน้ารถ เว้นแต่โคมไฟหยุดต้องส่องแสงสว่างเมื่อใช้ห้ามล้อเท้า

ข้อ ๔ รถพ่วงรถยนต์ ให้มีโคมไฟท้ายรถซึ่งมีจำนวนและลักษณะตามข้อ ๒ (๒)

ข้อ ๕ รถพ่วงข้างของรถจักรยานยนต์ ให้มีโคมไฟแสงขาวแดงหนึ่งดวงติดไว้ด้านข้างสุดของตัวถังรถพ่วงข้างด้านนอก โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดงส่องไปข้างหลัง

ข้อ ๖ รถจักรยานสองล้อ ให้มีโคมไฟแสงขาวหนึ่งดวงติดไว้หน้ารถ และโคมไฟแสงแดงอย่างน้อยหนึ่งดวงติดไว้ท้ายรถ สำหรับโคมไฟแสงแดงนั้นจะใช้วัสดุสะท้อนแสงสีแดงแทนก็ได้

ข้อ ๗ รถจักรยานตั้งแต่สามล้อขึ้นไป ให้มีโคมไฟแสงขาวหนึ่งดวงติดไว้หน้ารถ และโคมไฟแสงขาวแดงติดไว้ด้านข้างสุดของตัวถังข้างละหนึ่งดวง อยู่ในระดับเดียวกัน โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดงส่องไปข้างหลัง

ข้อ ๘ รถจักรยานสามล้อที่มีล้อสองล้ออยู่ข้างหน้า ให้มีโคมไฟแสงขาวติดไว้ข้างละหนึ่งดวง อยู่ในระดับเดียวกัน โคมไฟแสงขาวแดงติดไว้ด้านข้างสุดของตัวถังข้างละหนึ่งดวงอยู่ในระดับเดียวกัน โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดงส่องไปข้างหลัง และโคมไฟแสงแดงอย่างน้อยหนึ่งดวงติดไว้ท้ายรถ สำหรับโคมไฟแสงแดงนั้นจะใช้วัสดุสะท้อนแสงสีแดงแทนก็ได้

ข้อ ๙ รถจักรยานชนิดพ่วงข้าง ให้มีโคมไฟตามข้อ ๖ และโคมไฟแสงขาวแดงหนึ่งดวงติดไว้ด้านข้างสุดของตัวถังรถพ่วงข้างด้านนอก โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดงส่องไปข้างหลัง

ข้อ ๑๐ รถที่ลากเข็นด้วยกำลังคน ให้มีโคมไฟในลักษณะ
อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) โคมไฟแสงขาวแดงอย่างน้อยหนึ่งดวงติดไว้ข้างขวาของ
ตัวถังรถ โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้า และแสงแดงส่องไปข้างหลัง

(๒) โคมไฟแสงขาวแฉวนไว้ให้เห็นรถ

(๓) โคมไฟแสงขาวแดงติดไว้ด้านข้างสุดของตัวถังรถข้างละ
หนึ่งดวงอยู่ในระดับเดียวกัน โดยให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดง
ส่องไปข้างหลัง

ข้อ ๑๑ รถที่ลากเข็นด้วยกำลังสัตว์ ให้มีโคมไฟแสงขาวแดง
ติดไว้ด้านข้างสุดของตัวถังรถข้างละหนึ่งดวง อยู่ในระดับเดียวกัน โดย
ให้แสงขาวส่องไปข้างหน้าและแสงแดงส่องไปข้างหลัง

ข้อ ๑๒ รถที่ลากเข็นด้วยอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในข้อ ๑๐
และข้อ ๑๑ ให้มีโคมไฟซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐

ข้อ ๑๓ ในเวลาที่มิแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน สัตว์ รถ
หรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้า
สิบเมตร ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้โคมไฟแสงพุ่งไกลเมื่อไม่มีรถสวนมา

(๒) ใช้โคมไฟแสงพุ่งต่ำเมื่อมีรถสวนมา

(๓) ในกรณีที่รถมีโคมไฟแสงพุ่งไกลหรือโคมไฟแสงพุ่งต่ำติด
ห่างจากด้านข้างสุดของรถเกิน ๐.๔๐ เมตร ต้องใช้โคมไฟเล็กในเวลา
ขับรถด้วย

(๔) ในกรณีที่ขั้วขั้วรถจักรยาน ต้องบังคับแสงของโคมไฟหน้ารถ ให้ส่องตรงไปข้างหน้าให้เห็นพ้นทางได้ในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร และอยู่ในระดับต่ำกว่าสายตาของผู้ขับขี่ซึ่งขั้วรถสวนมา

(๕) ในกรณีที่บรรทุกของยื่นล้าออกนอกตัวรถ ต้องใช้โคมไฟแสงแดงติดไว้ที่ปลายสุดของส่วนที่ยื่นออกไปด้วย

ข้อ ๑๔ ในเวลาที่มิแสงสว่าง ไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ให้ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ใช้โคมไฟเล็ก โคมไฟท้าย และโคมไฟส่องท้ายทะเบียนรถ ในกรณีที่เบ็นรถที่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(๒) ใช้โคมไฟเล็ก โคมไฟท้าย และโคมไฟส่องท้ายทะเบียนรถ ในกรณีที่เบ็นรถยนตร์

(๓) ใช้โคมไฟที่ติดไว้ด้านข้างของตัวถังรถ ในกรณีที่เบ็นรถพ่วงรถจักรยานยนตร์ หรือรถที่ลากเข็นด้วยกำลังคนหรือสัตว์ หรืออย่างอื่น

ข้อ ๑๕ การมิหรือใช้โคมไฟนอกจากที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงจนจะกระทำมิได้เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

พลเอก เล็ก แคววมาลี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๖๑ บัญญัติว่า ในเวลาที่มီးแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางหรือจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางต้องเปิดไฟหรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้